

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

Bp. 201 / 28 august 2025

Biroul permanent al Senatului

L. 248 / 2.09.2025

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 135/2010, republicat, privind Codul de procedură penală*, inițiată de doamna deputat SOS Raisa Enachi împreună cu un grup de parlamentari POT, SOS, AUR, neafiliați (Bp. 201/2025).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 396 din *Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou alineat, prin care să condiționeze reducerea pedepsei inculpatului acuzat în baza *Legii nr.143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, de colaborarea substanțială a acestuia cu autoritățile judiciare în vederea destrucurării rețelelor de traficanți de droguri, prin furnizarea de informații esențiale care conduc la identificarea și tragerea la răspundere penală a altor membri ai rețelei.

II. Observații

1. Precizăm că art. 396 alin. (10) din *Codul de procedură penală* face parte din dispozițiile care reglementează procedura abreviată în cazul recunoașterii învinuirii, procedură care privește faptele de care este acuzat inculpatul, desfășurată, în principal, pe baza probelor administrate în

cursul urmăririi penale, care au fost anterior apreciate de judecător ca fiind legal și loial administrate, care nu sunt contestate de inculpat sub aspectul credibilității/fiabilității și care sunt considerate de instanță suficiente pentru reconstrucția adevărului și justa soluționare a cauzei.

Efectul de drept substanțial ca urmare a admiterii procedurii abreviate este reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege (atât a minimului special, cât și a maximului special), în cazul pedepsei închisorii, și reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei amenzii. Astfel, art. 396 alin. (10) din *Codul de procedură penală* este o cauză legală de reducere a pedepsei - normă de drept substanțial. În cazul în care norma de incriminare stipulează pedepse alternative, mai întâi instanța va trebui să decidă, prin raportare la criteriile prevăzute la art. 74 din *Codul penal*, pe care dintre pedepse urmează să o aplice în cauză, iar apoi să reducă limitele speciale prevăzute de lege.

Așa cum s-a menționat¹, în cazul în care inculpatul judecat potrivit procedurii abreviate beneficiază și de alte cauze legale de reducere a pedepsei, cum ar fi cele prevăzute de art. 15 din *Legea nr. 143/2000*, de art. 19 din *Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor*², limitele pedepsei la care se va aplica reducerea prevăzută de art. 396 alin. (10) din *Codul de procedură penală* sunt cele reduse ca urmare a aplicării celorlalte cauze de reducere.

Prin urmare, efectele de drept substanțial prevăzute de art. 396 alin. (10) se vor produce cele din urmă.

Astfel, în cazul în care judecata se realizează după regulile procedurii simplificate, dacă fapta este săvârșită în cooperare, adică prin contribuția a două sau mai multe persoane, recunoașterea trebuie să se raporteze, în principiu, inclusiv la faptele coparticipanților.³

Legat de acest aspect, precizăm că, *de lege lata*, potrivit art. 15 din *Legea nr. 143/2000* – ”Persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute la art. 2-9, iar în timpul urmăririi penale denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni legate de droguri beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.”

Prin urmare, cauza de reducere a pedepsei de la art. 15 mai sus redat este bazată pe o conduită postdelictuală constând în denunțarea și

¹ M. Udroi, *Sinteze de procedură penală. Partea specială, ed. a 5-a, vol. I*, Ed. C.H. Beck, București, 2024, p. 573

² Republicată în *Monitorul Oficial al României* nr. 288 din 18 aprilie 2014.

³ V. Văduva, *Judecata în cazul recunoașterii învinuirii*, Ed. Hamangiu, București, 2019, p. 181

facilitarea identificării și tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni legate de droguri, prin urmare, o colaborare activă. Astfel, ceea ce este esențial este faptul denunțării, și anume condiția efectuării unei denunțări.

În consecință, în absența verificării acesteia, este respinsă reținerea și recunoașterea incidenței cazului de diminuare a pedepsei abstracte pentru fapta respectivă.

Ca atare, considerăm că intenția de reglementare exprimată în *Expunerea de motive* a inițiativei legislative, și anume, "introducerea unui nou alineat care să condiționeze reducerea pedepsei de colaborarea efectivă a inculpatului cu autoritățile judiciare" este îndeplinită de lege lata.

2. Cu privire la precizarea în cadrul *Expunerii de motive* că, prin art. 396 alin. (10) din *Codul de procedură penală*, se oferă un beneficiu automat inculpaților care își recunosc vinovăția⁴, subliniem următoarele: "(...) *reducerea limitelor speciale de pedeapsă ca urmare a recunoașterii învinuirii nu poate fi convertită într-un drept fundamental, ci reprezintă un beneficiu acordat de legiuitor, potrivit politicii sale penale, în anumite condiții, printre care se numără și recunoașterea în totalitate a faptelor reținute în sarcina inculpatului, tocmai caracterul integral al recunoașterii învinuirii fiind cel care face inutilă efectuarea cercetării judecătorești, așa cum este reglementată aceasta de dispozițiile art. 374 alin. (5)-(10) din actualul Cod de procedură penală. Având în vedere efectele procedurii de judecată simplificate, instanța poate respinge, în baza unor criterii obiective și rezonabile, cererea formulată de inculpat, întrucât, indiferent că recunoașterea învinuirii este totală sau parțială, ceea ce prevalează este existența unui proces echitabil, despre care nu se poate vorbi în măsura în care se neagă principiul aflării adevărului. Prin urmare, nu simpla recunoaștere a învinuirii, chiar și integrală, este determinantă pentru a se da eficiență unui proces echitabil desfășurat în limitele legalității și imparțialității, aceasta constituind doar o condiție procedurală, ci stabilirea vinovăției inculpatului cu privire la faptele reținute în sarcina sa.*

⁴ Decizia nr. 622/2020 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374 alin. (4) și ale art. 396 alin. (10) din *Codul de procedură penală*, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I* nr. 5 din 05 ianuarie 2021, par. 14. A se vedea, în același sens, și: Decizia nr. 627/2022 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 396 alin. (10) din *Codul de procedură penală* raportat la art. 374 alin. (4) din același act normativ, publicată în *Monitorul Oficial, Partea I* nr. 479 din 30 mai 2023, par. 27-29

15. De altfel, având în vedere tocmai riscul exercitării de presiuni asupra inculpatului spre a-și recunoaște vinovăția și cu privire la fapte pe care nu le-a săvârșit, posibilitatea instanței de a respinge cererea de judecare a cauzei potrivit procedurii simplificate constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Judecătorul nu este obligat, în absența convingerii cu privire la sinceritatea inculpatului - chiar dacă acesta recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa -, să admită cererea formulată de inculpat, ceea ce reprezintă o materializare a principiului constituțional al îndeplinirii justiției de către instanțele judecătorești, consacrat de art. 124 din Legea fundamentală. Prin urmare, instanța are posibilitatea să respingă cererea inculpatului, chiar și în condițiile unei recunoașteri totale a faptelor reținute în sarcina sa, atunci când nu este lămurită asupra împrejurărilor de fapt ale cauzei și consideră că judecata nu poate avea loc numai în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ci trebuie să se facă potrivit dreptului comun."

În concluzie, opinăm și că dispozițiile propuse creează paralelism legislativ⁵, fiind contrare prevederilor 1 alin. (5) din Constituția României, republicată, în componenta privitoare la calitatea legii.

3. Semnalăm și deficiențe în ceea ce privește redactarea textului de lege: inițiativa legislativă vizează completarea Codului de procedură penală, lege procesuală penală cu caracter general. Or, propunerea vizată se referă la infracțiunile prevăzute de Legea nr. 143/2000, lege cu caracter special, care, de asemenea, conține și prevederi speciale care reglementează cauzele de reducere a pedepsei.⁶

De asemenea, sesizăm și alte erori de redactare: precizarea greșită a faptului că Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală a

⁵ Astfel cum este definit în art. 16 privind evitarea paralelismelor din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă: „Art. 16. Evitarea paralelismelor. (1) În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere. (2) În cazul existenței unor paralelisme acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice. (3) Se supun procesului de concentrare în reglementări unice și reglementările din aceeași materie dispersate în legislația în vigoare

⁶ A se vedea, în acest sens, art. 15 din Legea nr. 143/2000 - „Reglementări speciale și derogatorii. (1) O reglementare din aceeași materie și de același nivel poate fi cuprinsă într-un alt act normativ, dacă are caracter special față de actul ce cuprinde reglementarea generală în materie. (2) Caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie. (3) Reglementarea este derogatorie dacă soluțiile legislative referitoare la o situație anume determinată cuprind norme diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie, aceasta din urmă păstrându-și caracterul său general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri”.

fost republicată, precum și că se propune modificarea acesteia. Or, din analiza propunerii, rezultă că se propune completarea art. 396 din Codul de procedură penală cu un nou alineat, ci nu modificarea.

Având în vedere incoerențele semnalate mai sus, amintim *principiul legalității* care se extinde pe două planuri ale dreptului penal: (i) al incriminării (nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu este prevăzută de lege - *nullum crimen sine lege*) și (ii) pe cel sancționator, al pedepselor (numai legea prevede pedepsele ce se pot aplica și măsurile ce pot fi luate în cazul săvârșirii de infracțiuni - *nulla poena sine lege*). Acest principiu este consacrat constituțional în art. 1 alin. (5)⁷ și art. 23 alin. (12)⁸ din *Legea fundamentală*, rolul său fiind de garanție a securității juridice, împiedicând interpretarea și aplicarea arbitrară a legii.

Totodată, apreciem că sunt aplicabile și următoarele considerente ale *Deciziei nr. 452/2021 a Curții Constituționale*⁹: ” 24. În acest sens este de menționat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ce consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) - pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care anterior nu constituiau infracțiuni -, instituie și cerința potrivit căreia legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Totodată, Curtea de la Strasbourg a reținut că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității”

Concluzionând, dispozițiile legale cuprinse în inițiativa legislativă nu respectă exigențele constituționale invocate în componenta sa

⁷ Art. 1 Statul român (...) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

⁸ Art. 23. Libertatea individuală (...) (12) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii.

⁹ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (2) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1138 din 26 noiembrie 2021, parag. 24.

privitoare la calitatea legii, creând dificultăți de interpretare organelor judiciare chemate să aplice legea, dar și destinatarilor legii.

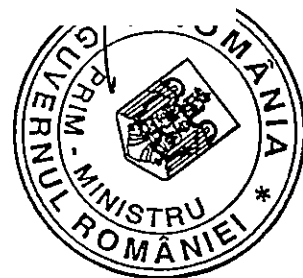
III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

**Domnului senator Mircea Abrudean
Președintele Senatului**